

Skole etter hver enkelts anlegg

Av Hans Olavsén

Når den norske skole stadig blir dårligere, er en av grunnene den at undervisningen mer og mer tilpasses dem med de dårligste betingelser. Det høres jo så vakkert ut at man skal ta «hensyn til taperne», men det er en politikk som på litt lengre sikt vil gå ut over såvel «taperne» som de mer begavede. Da var Nasjonal Samlings programpost for skolen ganske annerledes realistisk og jordnær. Det het bl.a.: «En samlet skoleplan med spesialisering etter den enkeltes anlegg og fremtidsplaner, og etter samfunnets behov.»

For meg er det vanskelig å forstå at man med fornuft kan i de noe annet enn dette. Er det ikke innlysende at enhver ungdom har krav på en utdanning som maksimalt utnytter de evner og anlegg hun eller han har? Og det må selvfølgelig ikke bare gjelde for de svakeste. Enhver begavet ungdom er en viktig ressurs for landet. Når den begavede del av ungdommen forsvinner slik som i dag, da øder vi vår folkekraft, og vi vil alle bli straffet for det når tiden kommer.

Det er nemlig én ting våre svært så «humanistiske» skole- (Forts. side 6)

Sannheten om «Slaget på Universitetsplassen»

Er det ikke rart at når man i dagens «historiebøker» om okkupasjonstiden kommer bort i noe man selv kan kontrollere, da er saken oftest satt fullstendig på hodet? Slik også med Nils Johan Ringdals «Mellom barken og veden. Politiet under okkupasjonen». Her gjelder det det berømmelige «Slaget på Universitetsplassen», som blir omtalt slik: «Så da hirden gikk til angrep på studentene i Aulakjelleren . . .» Alle ord av betydning i denne setningen er ren løgn.

Her er sannheten: Det var syv-åtte kvinnelige og mannlige NS-studenter som ble overfalt av medstudenter i Aulakjelleren. Mobben begynte å skrike: «Ut med svina, ut med svina», og så gikk den til direkte angrep. De fleste NS-studentene ble under uopphørlig sjikane holdt som en slags fanger i kjelleren, men en av dem fikk klærne revet av, ble båret ut og så lagt på aulatrappen, der det samlet seg noen hundre studenter som sto og hylte mot ham.

Nå lyktes det imidlertid en av NS-studentene å komme seg ut, og han fikk ringt til NS' hovedkontor i Rådhusgaten 17. Der nede gikk alarmen, og

alle mannlige funksjonærer ble bedt om å komme NS-studentene til hjelp. Det var altså ikke Hirden det dreide seg om.

En gruppe fra Rådhusgaten 17 fikk trengt seg ned i Aulakjelleren og befridde NS-studentene. Etter det dannet NS-funksjonærene en kjede foran aulatrappen for å beskytte den NS-studenten som fortsatt befant seg der i avkledd tilstand. På dette tidspunkt var gemyttene falt til ro, og det virket som om episoden var over. Så kommer det plutselig en student farende ut av mengden og sparker en av NS-folkene i skrittet. De som ikke har vært utsatt for det, aner ikke hva det vil si. En annen i kjeden løper etter overfallsmannen for å ta ham, og massen av studenter hindrer ikke forfølgelsen. Idet NS-mannen skal til å gripe

synderen, snur denne seg og sparker også denne NS-mannen i skrittet.

Først i dette øyeblikk bryter tumultene for alvor løs. Bl.a. ble skrittsparkeren tatt og fikk seg en grundig omgang.

Vi kan altså summere opp: 1. Det var jøssingstudenter som overfalt NS-studenter. 2. Det var ikke Hirden, men vanlige partifunksjonærer fra Rådhusgaten 17 som kom og befridde NS-studentene. 3. NS-funksjonærene fikk etablert ro på plassen. Det var de meget stygge angrep på NS-folkene som for alvor satte tumultene i gang. Men vær sikker: Historien om Hirdens overfall på de stakkars studentene dukker nok sikkert opp igjen.

Disse sta bondekonene

Følgende historie har jeg lest i en artikkel av CC (ex Morgenbladet). Det kom en telefon til en av disse landsvikfullmektigene fra en bondekone. Hun ville vite om hun sto i landssvikregisteret. Fullmektigen bladde og bladde,

men kunne ikke finne henne. «Du kan ta det med ro,» sa han. «Du står ikke der.» «Du har fullstendig misforstått meg,» sa bondekona. «Jeg vil inn der. Jeg kan da for skams skyld ikke holdes utenfor, som om jeg ikke er bra nok.» S.

Flere spørsmål om Johnny Bode

Med stor takksamhet ser jeg at ni har publicerat en efterlysning för att hjälpa mig att få kontakt med personer som kan ge mig upplysningar om den svenska kompositören och sångaren Johnny Bodes (inte Bondes, som det tyvärr blev i tryck) gästspel i NS-revyn på Speilet i Bøndernes hus i Oslo 1942.

Hade jag vetat att ni skulle visa detta stora tillmötesgående, så hade jag passat på att ställa ytterligare en fråga till Folk og Lands läsekrets:

Finns det någon, som var med då Johnny Bode greps och fördes till polishögkvarter den 22 december 1942, som kan berätta för mig om orsaken till att han greps. Och vad han anklagades för. Han fördes sedan vidare till Grini, där han förvarades till 31 januari 1943.

Denna uppgift är mycket väsentlig för den bok om den svenske artistens liv som jag håller på och skriver.

Kan ni hjälpa mig även med detta, så är jag mycket tacksam.

Ingmar Norlén
journalist

Snödroppsvägen 3
468 00 Vargön, Sverige

MANEDENS PERNILLE

Hvordan står det til med ham for tiden, tro? Jeg tenker på professoren i praktisk filosofi borte i Stockholm, Harald Ofstad, den altvitende om og altfordømmende av de norske «avvikere» fra krigens dager. Han, som nærmest med fråde om munnen, gikk løs på Thorkild Hansen for hans bok «Proessen mot Hamsun». Den høyt opphøyede som svang svøpen over dem som sto frem i fjernsynets «Solkorsserie». Kommer han snart en tur over til gamlelandet igjen for på ny å sette tingene på plass?

For hva er det ikke som finner sted i hjemlandet: En Hamsun-renaissance. I Norge er alle onde makter igjen sluppet løs, og det må da prof. Ofstad se til å få satt en stopper for.

Grand Hotell i Oslo benytter Hamsuns navn som trekkplaster til fiskeuiker. Professoren burde komme å holde tordentaler til spisegjestene over

emnet at det å innta fisk i Hamsuns navn er verre enn å sette fiskeben i halsen.

På Nationaltheatrets hovedscene oppføres Hamsuns skuespill «Livet i Vold». Den praktiserende filosof i Stockholm burde komme over til åstedet og forklarer regissør og skuespillere hvilken vold de begår mot seg selv og mot publikum ved å fremføre denslags tvilsom scenekunst.

Og hva begår Det Norske Teater? Det oppfører «Min Elskede paa Jorden – et spill om Marie og Knut Hamsun», dramatisert av Tormod Skagestad. Ofstad burde i det minste komme og ta sistnevnte i skole, og samtidig burde han sørge for å få trykt en pamflett med utdrag av en annen professors, Gabriel Langfeldts vurdering av mennesket og dikteren Knut Hamsun. Og her gjelder det også å gjøre det klart hvor rett og riktig det var, i den vitenskapelige hevns navn, å få satt

ektefellene Hamsun opp mot hverandre.

Men den praktiserende filosofiprofessor bør også foreta en reise til Paris, der «Sult» er blitt dramatisert og blir oppført i fransk sprogdrakt som «Faim». Kanskje franskmennene ikke er helt klar over hvilket gryende umenneske av en «collaborateur» det blir skildret fra scenen. Det er verdt et forsøk, dersom professoren tilegner seg like mange ukvemsord på fransk som han forføydet over på norsk.

Hva er årsaken til denne «glåsnost» for Knut Hamsun? Er det fornufsten som vender tilbake til fedrelandet? En spire til den sto å lese i «Morgenbladet» 29/7. Forfatteren var Gunne Hammarstrøm, som ikke akkurat har vært av de mest positive.

Bakgrunnen var at en Ingar Sletten Kolloen i «Aftenposten» i sterke ordelag hadde kritisert avdøde forlagsdirek-

tør Grieg i Gyldendal for å ha avslått å anta Hamsuns «På gjengrodde stier». Med dette som innledning går Hammarstrøm over til sitt forsvar for Grieg:

«Benekter vi så de fakta som Sletten Kolloen viser til?

Nei, men vi lurert på hvor gammel han er, og i hvilken grad han opplevet og dermed inntil margin kan forstå hvordan forlagenes holdning deltes av samtlige dengang, ja bortsett fra den lille kretsen som hadde vært nazister, og den enda mindre kretsen som forstod at det i det hele tatt heftet alt for mye galskap ved landsvikoppjøret.

Og nå tenker vi ikke i forhold til den store majoritet av folket, vi tenker på alle dem som i kraft av sine kulturposisjoner burde ha sagt fra. Men det var knapt et leserbrev med omtanke for Hamsun som fikk slippe igjennom i noen avis. Sigurd Hoel, for eksempel, tok

et oppgjør med psykiateren Gabriel Langfeldt som i betydelig grad formørket dikterens siste leveår, men da lenge etterpå. Da var det blitt mindre farlig å stille spørsmål. Vår venn fra de årene, Toralf Fanebust, derimot, som våget midt under fredsrusen, han ble uthengt av NRK og norsk presse som «nynazist» og sonet ni måneders fengsel for sin opposisjon. Nei, overfor all den ynke som de store meningsdannerne med Dagbladet i spissen representerte dengang, synes vi det er for galt å henge ut stakkars lille Grieg.»

Så langt Hammarstrøm, og over til adventstid:

Kanskje er det ikke så lenge til at alle fra «den gale siden» fritt kan stå frem og si: «Det jeg mente og trodde på og gjorde var basert på hellig overbevisning, og jeg skammer meg ikke over det», og bli helt og fullt godtatt for det.

Pernille

RENESSANSE